

1. Om arbejdsgruppen

1.1. Arbejdsgruppens nedsettelse og kommissorium

Arbejdsgruppen om reglerne for udførsel af våben mv. blev nedsat den 10. maj 2001. Arbejdsgruppens opgaver er beskrevet således i kommissoriet:

»Arbejdsgruppen skal gennemgå og vurdere de spørgsmål, som reglerne og praksis for kontrol med udførsel af våben mv. giver anledning til.

Arbejdsgruppen skal med udgangspunkt i bl.a. de lister, der er udarbejdet i Wassenaar, MTCR og NSG, samt hvad der følger af FN's konvention om forbud mod kemiske våben og vedtagelser i EU, overveje, hvilke produkter der skal være omfattet af våbenlovgivningens kontrol med udførsel af våben. Arbejdsgruppen skal endvidere overveje, i hvilket omfang software, teknologi, teknisk bistand mv. skal omfattes af kontrolordningen. For så vidt angår teknisk bistand skal arbejdsgruppen inddrage Rådets fælles aktion af 22. juni 2000 vedrørende kontrol med teknisk bistand i forbindelse med visse former for militær endelig anvendelse (2000/401/FUSP) i overvejelserne.

Arbejdsgruppen skal endvidere overveje, om eksportkontrolreglerne skal udstrækkes til også at omfatte anden form for udførsel end fysisk udførsel. Ved sådan anden form for udførsel forstås bl.a. overførsel af software eller teknologi ved hjælp af elektroniske medier, telefax eller telefon.

Arbejdsgruppen skal i sammenhæng med overvejelserne vedrørende rækkevidden af våbenlovens eksportkontrolbestemmelse også overveje, om der er behov for regler om transport af våben mellem tredjelande på skib eller ombord i luftfartøj eller køretøj, der er indregistreret i Danmark, og om brokerage skal reguleres i dansk ret. Arbejdsgruppen bør i den forbindelse være opmærksom på mulighederne for at pålægge straf for handlinger, der er foretaget uden for den danske stat. Arbejdsgruppen bør endvidere inddrage de igangværende internationale drøftelser på områderne i arbejdet.

Arbejdsgruppen skal i forbindelse med de ovennævnte overvejelser inddrage andre

landes eksportkontrolregler, herunder regulering af særlige eksportkontrollspørgsmål.

Arbejdsgruppen skal tillige gennemgå den praksis, der følges ved behandlingen af sager om udførsel af våben. Heri indgår, at arbejdsgruppen skal foretage en gennemgang og vurdering af den form for dokumentation, der kræves i disse sager, udformningen af de tilladelser, der gives, og de vilkår, som de gives på.

Arbejdsgruppen skal som led i overvejelserne vurdere, om der er behov for ændring af reglerne og praksis for kontrol med udførsel af våben mv. Såfremt arbejdsgruppen finder, at der er behov for lovændring eller ændring i praksis for kontrol med udførsel af våben, skal arbejdsgruppen udarbejde forslag til sådanne regler eller praksis.

Arbejdsgruppens eventuelle forslag bør tage højde for, at Danmark i lyset af den fremtidige teknologiske udvikling samt udviklingen i den internationale samhandel og det internationale samarbejde om eksportkontrol hurtigt og fleksibelt skal kunne tilpasse udførselsreglerne til de krav, som måtte blive aktuelle i fremtiden.«

På baggrund af debatten i foråret 2003 om våbentransport anmodede justitsministeren arbejdsgruppen om at opprioritere spørgsmålet om regulering af våbentransport med henblik på afgivelse af en rapport, der kunne danne grundlag for fremsættelse af et lovforslag herom i folketingssamlingen 2003-04.

Arbejdsgruppen afgav rapport om våbentransport den 6. december 2003. Den 4. februar 2004 fremsatte justitsministeren lovforslag nr. L 158 om ændring af våbenloven (Transport af våben mv. mellem tredjelande). Lovforslaget blev vedtaget som lov nr. 353 af 19. maj 2004.

Arbejdsgruppen har herefter behandlet de resterende emner i kommissoriet, bortset fra den administrative praksis i forbindelse med behandlingen af sager om udførsel af våben mv., som således vil blive behandlet i en særskilt delrapport.

Det bemærkes, at Justitsministeriet på opfordring fra Dansk Industri har anmodet arbejdsgruppen om – efter behandlingen af emnerne i det oprindelige kommissorium – tillige at vurdere krigsmaterielovens regler om udenlandsk ejerskab. Dette emne vil ligeledes blive behandlet i en særskilt delrapport.